

AKTIVITETER FRA FAFO ØSTFORUM

[Tidligere seminarer](#)**Konferanse: Migrasjon og befolkningsendringer i Norden og Baltikum.**

"Migration and Demographic Challenges in the Nordic-Baltic Region" er tittelen på en konferanse i Tallinn 7.

- 8. mars. Tema er (arbeids)migrasjon

og befolkningsendringer i Finland, Sverige, Norge, Danmark, Island, Estland, Latvia og Litauen. Blant innleiderne er Fafo-forsker Jon Horgen Friberg som skal presentere resultater fra prosjektet [Nordic project on labour migration](#). Konferansedeltakelse er gratis. (Fafo Østforum, 14.02.13) [Les mer om konferansen](#) [Påmelding](#) innen 1. mars. [Konferanseprogram](#)

Fafo-rapport om situasjonen i renholdsbransjen: Vil tiltakene virke?

Fafo-forskerne Sissel C. Trygstad, Mona Bråten, Kristine Nergaard og Anne Mette Ødegård har gått igjennom hvilke virkemidler

renholdsbransjen har tatt i bruk for å oppnå mer seriøsitet. (Fafo Østforum, 05.02.13)

Les mer om, og last ned, Fafo-rapporten

[Vil tiltakene virke? Status i renholdsbransjen 2012](#)

Se også: [Økt lønn for 4 av 10](#) (NHO Service, 07.02.13)

Svart arbeid finansierer kriminalitet og menneskehandel.

Byggenæringens Landsforening (BNL) mener nordmenn er med på å finansiere organisert kriminalitet og

menneskehandel ved bruk av svart arbeid, og har nå bedt Fafo kartlegge omfanget av dette. (NRK, 31.01.13) [Les mer](#) Se også: [To av tre bedrifter vil](#)

[arbeide svart](#) (NRK, 30.01.13) [46 prosent av dem som](#)

[har vaskehjelp betaler svart](#) (NRK, 30.01.13)

[Fafo skal forske på svart arbeid i privatmarkedet](#)

(Maleren, 17.01.13)

Fafo Østforum: Oppdatert om nye EU-land.

Fafo Østforum har oppdatert landrapportene som gir grunnleggende faktainformasjon om de nyeste EU-landene, samt Kroatia som blir medlem til sommeren. Rapportene gir en kort innføring i økonomi, næringsstruktur, arbeidsmarked og om partene i arbeidslivet i hvert enkelt land.

Arbeidsledighetstall og andel fagorganiserte er også med i oversikten. (Fafo Østforum, 13.02.13) Klikk deg videre til det landet du ønsker å vite mer om:

[Fafo Østforums landrapporter](#)

Allmenngjøring ga lønnsloft. I fire av ti renholdsbedrifter har de ansatte fått høyere lønn som følge av at tariffavtalen har blitt allmenngjort.

Drøyt 20 prosent av bedriftene mener at konkurranseforholdene har blitt verre som følge av allmenngjøringen. Dette kommer fram i en undersøkelse som er gjennomført av Fafo blant 205 renholdsbedrifter. Fafo-rapporten «Vil tiltakene virke?» er laget på oppdrag fra Arbeidstilsynet. (arbeidslivet.no, 05.02.13) [Les mer](#)

LO-sekretariatet avviser Fagforbundets krav om å få EØS ut av norsk arbeidsliv. EU-regelverkets påvirkning på arbeidslivet i Norge har vakt stigende bekymring i fagbevegelsen. Det har vært en kampsak for et enstemmig landsstyre i Fagforbundet å få EØS ut av norsk arbeidsliv. LO-sekretariatet blir ikke med på det, men ønsker å skjerpe tiltakene mot sosial dumping. - Det må blant annet bli enklere å allmenngjøre tariffavtaler. Kravene til dokumentasjon har vært en betydelig skranke, sier LO-leder Roar Flåthen. (ABC Nyheter, 11.02.13) [Les mer](#) Se også: [Flåthen vedgår at EFTA-domstolen avgjør](#) (ABC Nyheter, 11.02.13)

Verftsaken i Høyesterett: Verftene antyder høyere minstelønn. Verftene har bedt Høyesterett avskaffe allmenngjøring av tariffavtalen ved verftene, fordi det er i strid med norske EØS-forpliktelser. I dag var det siste dag i Høyesterett, og på tiltalebenken var staten, som har allmenngjort tariffavtalen ved verftene. Verftenes advokat Ingvald Falch kom i retten med uttalelser som kan tolkes som om verftene kunne tenke seg å kjøpe seg ut av striden. Falch peker på ei heving av minstelønna som et alternativ til at de utsendte skal få reise, kost og losji, og utenbystillegg på 20 prosent. Regjeringsadvokaten avviser dette. (Fri Fagbevegelse, 01.02.13) [Les mer](#)

Verftsaken i Høyesterett: NHO advarer mot å begrense markedskreftene. Den norske modellen må vike i møte med EØS-reglene. Det er påstanden verftene og NHO framsatte i Høyesterett. Borgarting lagmannsrett mente i mai i fjor at den norske modellen vil komme under press hvis det blir for store lønnsforskjeller. Retten argumenterte derfor med at den «offentlige orden» vil være truet om vi lar EUs regler om fri flyt hindre allmenngjøring ved verftene i Norge. Arbeidsgiverne mener en såkalt allmenngjøring av den norske tariffavtalen ved verftene går lengre enn EØS-regelverket tillater. En statlig forskrift om like vilkår for norske og utenlandske arbeidere hindrer EUs fri flyt, hevder verftene. (Magasinett, 31.01.13) [Les mer](#) Se også: [Lønns- og arbeidsvilkår ved norske verft skal opp til doms i Høyesterett](#) (Magasinett, 29.01.13) [Bakgrunn for saken i Høyesterett](#) (Fri Fagbevegelse, 29.01.13)

Fellesforbundet åpner for EØS-nei. Fellesforbundet er lei av at EU trumfer norske arbeidslivsregler. Nå sier forbundsleder Arve Bakke at hele EØS-avtalen kan ryke om forbundet taper den betente verftsstriden i Høyesterett. - Sier Høyesterett at EU-retten går foran et grundig knesatt prinsipp i norsk arbeidsliv, blir det ikke bare reforhandling av EØS-avtalen - da blir det mer. Da er ikke EØS-avtalen god nok for Norge, sier Bakke. (Klassekampen, 07.02.13) [Les mer](#)

LO frykter massiv sosial dumping i mange bransjer, hvis verftene og NHO vinner i Høyesterett. Verftenes hardkjør for å senke betalinga til øst-europeiske verftsarbeidere kan få dramatiske følger for hele det norske arbeidslivet, ifølge LO. – Saken kan åpne for underbetaling av utenlandsk arbeidskraft i et omfang vi ikke har opplevd før, sa LO-advokat Håkon Angell i Høyesterett. Han er redd bedrifter med norsk tariffavtale kan miste oppdrag hvis utenlandske bedrifter får lov til å betale sine arbeidere i Norge mindre enn i dag. (Fagbladet, 01.02.13) [Les mer](#)

Skipsfart: Statssekretær Mo tar allmenngjøringen videre. Samarbeidsutvalget mellom LO/Norsk Sjømannsforbund og Norsk Sjøoffisersforbund fikk i møte med statssekretær Norvald Mo (bildet) tirsdag orientering om videre allmenngjøringsarbeid. Slik loven er i dag gjelder tilgangen til loven bare for NOR-skip. Mo signaliserte at allmenngjøringsordningen er ett av temaene det arbeides med i den forestående handlingsplanen mot sosial dumping, herunder også i sjøfarten, som regjeringen har varslet. Målet er at handlingsplanen skal fremmes i første omgang i mai. (Norsk Sjømannsforbund, 31.01.13) [Les mer](#)

Eksempler på tiltak mot sosial dumping

– Fortsatt skjær i sjøen. Unio har sendt et hørings svar til ny skipsarbeidslov. – Prinsippet om at sjømenn som hovedregel har de samme rettighetene som andre etter arbeidsmiljøloven, er et viktig bidrag i kampen mot sosial dumping, sier fagsjef i Unio, advokat Jon Olav Bjergene. (Unio, 15.02.13) [Les mer](#)
Les [Unios hørings svar](#) (Unio, 25.01.13)

Mange forslag om tiltak mot sosial dumping. Kampen mot sosial dumping er noe LO-sekretariatet har jobbet mye med i sitt arbeid med innstillinger til LO-kongressen. LO-sekretariatet fikk inn over 1.800 forslag fra forbund og distrikter, og mange av forslagene omhandlet tiltak mot sosial dumping. Flåthen konstaterer at vikarbyrådirektivet, som det var stor motstand mot i deler av fagbevegelsen før det ble innført, nå oppfattes som et større problem for arbeidsgiverne enn for arbeidstakerne. (Fri Fagbevegelse, 11.02.13) [Les mer](#)

Andre nyhetssaker om sosial dumping

Busskabetasje bekymrer Samferdselsdepartementet.

- Vi er svært bekymret over utviklingen i norsk turbilnæring etter at utenlandske selskaper med sjåførere på luse lønn har tatt over det meste av turistikjøringen i sommerhalvåret, sier Roger Hansen i Norsk Transportarbeiderforbund (NTF). På et møte mellom NTF, LO og Samferdselsdepartementet i dag om busskabetasje, sa statssekretær Geir Pollestad at han deler NTFs bekymring over utviklingen. Samferdselsdepartementet trakk før jul tilbake sitt eget forslag om å innføre begrensninger på busskabetasje, fordi ESA konkluderte med at det vil være i strid med EØS-avtalen å begrense slik kjøring. (Norsk Transportarbeiderforbund, 18.02.13) [Les mer](#)

- **For mange alvorlige ulykker.** Det har aldri i nyere tid vært flere som har jobbet med bygg- og anleggsprosjekter i Statens vegvesen og Jernbaneverket. Ved årsskiftet var det registrert 20.000 personer som arbeidet på anleggsprosjekter bare i vegvesenet. Men det er alt for mange ulykker. Dessverre er det for mange brudd på bestemmelsene både i HMS og når det gjelder sosial dumping, sa veidirektør Terje Moe Gustavsen og jernbanedirektør Elisabeth Enger på en felles pressekonferanse. (bygg.no, 18.02.13) [Les mer](#)
Se også: [Jernbaneverket øker innsatsen mot sosial dumping](#) (Fri Fagbevegelse, 18.02.13)

Fiskeridirektoratet vil bekvemmelighetsflagget til livs. Et bekvemmelighetsflagg gjør det mulig for en skipseier å registrere sitt skip i et annet land, og seile under dette landets flagg. Veldig mange skip bruker flagget, men ordningen har skapt strid internasjonalt. Ordningen har nemlig konsekvenser både for fiskeri, og den gjør sosial dumping mulig. (NRK, 14.02.13) [Les mer](#)

Arbeidstilsynet kan gi ut millionstraff. Regjeringen ønsker seg et tydelig og effektivt arbeidstilsyn. Inntil 1,2 millioner kan det koste å bryte arbeidsmiljøloven dersom Stortinget godkjenner et lovforslag i løpet av våren. Arbeidstilsynet kan i så fall direkte ilegge gebyr overfor bedrifter som bryter arbeidsmiljøloven og loven om allmenngjøring.- Det blir et viktig virkemiddel i jobben mot sosial dumping, sier Bjørn Thore Hansen i Arbeidstilsynet Sør-Norge. (NRK Vestfold, 06.02.13) [Les mer](#)

Estiske arbeidere bygger barnehage for 60 kroner timen. De estiske arbeiderne som bygger barnehage for Sør-Varanger kommune får under 60 kroner timen i lønn. Estiske Seve er underleverandør for Kirkenes Byggservice, og ansvarlig i Seve, Priit Urm, sier arbeiderne i tillegg til timelønnen får 237 kroner per dag i utenlandstillegg, samt kost og losji, betalt transport til Norge. - Dette gjør at lønnen totalt sett er 139 kroner i timen, og det er i henhold til den norske tariffavtalen, sier Urm. Roger Wangsbro i Fellesforbundet sier imidlertid at man ikke kan regne transport, kost og losji inn i timelønnen. (Nordlys, 18.02.13) [Les mer](#) Se også: [Bygger kommunal barnehage – mistanke om sosial dumping](#) (NRK Troms og Finnmark, 18.02.13)

Dårlig boforhold for polske arbeidere på minkfarm - pelsbonde fikk bot. Arbeidstilsynet og Mattilsynet gjennomførte i november en aksjon mot en minkfarm i Nissedal. Mattilsynet konstaterte at dyra hadde gode forhold, men Arbeidstilsynet var ikke fornøyd med boforholdene til de polske arbeiderne på minkfarmen. Pelsbonden fikk flere pålegg, men ryddet ikke opp i arbeidernes boforhold innen tidsfristen, og er nå ilagt tvangsmulkt på 40 000 kroner. (Telemarksavisa, 31.01.13) [Les mer](#) Se også: [Fant polakk innelåst i kott på minkfarm](#) (Telemarksavisa, 10.12.12) [Omstridt minkoppdretter jobber med å rydde opp](#) (Stavanger Aftenblad, 31.01.13)

LO-ledere raser mot sosial dumping. LO-ledere fra både Sverige, Norge, Island og Danmark advarer den danske regjeringen mot å tillate billig, utenlandsk arbeidskraft på Grønland. Det er en rutsjebane som vil føre til sosial dumping i hele Norden, mener de. Bekymringen hos de nordiske LO-lederne er berettiget, mener arbeidsmarkedsforsker Søren Kaj Andersen ved FAOS, København Universitet. (Dansk LOs Ugebrev A4, 01.02.13) [Les mer](#)

Tusenvis av arbeidsinnvandrere utsettes for sosial dumping. Flere tusen arbeidsinnvandrere bare på Nord-Jæren utsettes for sosial dumping, mener inspektører i Arbeidstilsynet. Det skjer over alt – på bygg og anlegg, i restaurantnæringen, renholdsbransjen og nå også transportnæringen. Nær daglig oppdager politiet, brannvesenet eller arbeidstilsynet graverende forhold på arbeidsplasser og bosteder som huser arbeidsinnvandrere. Mange arbeidsinnvandrere er innlosjert i brannfarlige falleferdige bygg, de jobber fra morgen til kveld, som regel svart og til elendig betaling. (NRK Rogaland, 04.02.13) [Les mer](#)

Polsk arbeidar stemnar bonde for sosial dumping. Ein polsk gardsarbeidar stemnar ein Sunnfjord-bonde for sosial dumping. Hevdar han fekk 57 kroner timen og gjekk sju månader utan å få løn. Bonden sin advokat avviser at det er tale om sosial dumping og seier mannen vart engasjert gjennom ei praktikantordning. (NRK Sogn og Fjordane, 06.02.13) [Les mer](#)

ARBEIDSINNVANDRING

[Temaside om arbeidsinnvandring](#)

Arbeidsinnvandring bidrar til strammere arbeidsmarked for flyktninger. - Økende arbeidsinnvandring fra EU-landene, bidrar til et strammere arbeidsmarked for flyktninger og innvandrere, særlig innenfor ufaglærte yrker, sier Arne Magnussen, tjenesteleder ved Flyktningkontoret i Bærum kommune. Tall fra IMDi viser at antallet flyktninger i kommune som har kommet i arbeid eller utdanning i 2012 er 57 prosent, mot 68 prosent året før. Landsgjennomsnittet er på 47 prosent. (Bærum kommune, 12.02.13) [Les mer](#)

Leder: Arbeidsvandrere mot nord. De seneste tallene fra OECD viser at arbeidsløsheten i Sør-Europa har bitt seg fast og øker endog i Spania. Kommer det da en strøm av arbeidsinnvandrere til Norden? Dette er månedens tema i *Arbeidslivet i Norden*, som har snakket med Eureskonsulenter og arbeidsgivere, og fått rapporter fra de nordiske ambassadene i sør. (Arbeidsliv i Norden, 06.02.13) [Les mer](#)

Innlegg: - Arbeidsinnvandring gir muligheter. - For å gi arbeidslivet best mulig tilgang på utenlandsk arbeidskraft, må vi unngå at godkjenningsordningene blir sand i maskineriet, skriver Terje Mørland og Stig Arne Skjerven, hhv direktør og avdelingsdirektør i NOKUT. - Som nasjonalt kompetansesenter for utenlandsk utdanning ser NOKUT tydelig at arbeidsinnvandring effektivt og raskt kan omsettes til ansettelser forutsatt at godkjenningsorganene er i stand til å ta unna søknadsveksten. Myndighetene har kjent til dette lenge, skriver Mørland og Skjerven. (Dagsavisen, 11.02.13) [Les mer](#)

Hvem søker NOKUT-godkjenning? I 2012 mottok

NOKUT til sammen 5 125 søknader om godkjenning av utenlandsk utdanning. Dette er en økning på hele 18 prosent fra 2011. Flest søknader kom fra de store arbeidsinnvandrings-landene Polen, Litauen, Russland og Filippinene. (NOKUT, 14.02.13) [Les mer](#)
Se også: [Stort press på godkjenning av utenlandsk utdanning](#) (NOKUT, 01.02.13)

NASJONAL KONFERANSE OM INNLEIE

Som et ledd i LOs krafttak mot ulovlig innleie ble det 14. februar arrangert en nasjonal konferanse for å høyne oppmerksomheten om det nye regelverket som trådte i kraft 1. januar i år. Konferansen ble åpnet av LO-leder Roar Flåthen, arbeidsminister Anniken Huitfeldt innledet om regjeringens arbeid. Ellers innledet Fafo-forsker Kristin Alsos, Stein Reegård fra LO, Steinar Krogstad fra Fellesforbundet, LO-advokat Edvard Bakke og Ståle Dokken fra LO. LOs nestleder Gerd Kristiansen avsluttet konferansen. Fafo-forsker Line Eldring var konferansier. Konferansen ble strømmet, se [opptak på nettsidene til LO](#).

Flåthen går hardt ut mot selskaper som stadig øker andelen innleid arbeidskraft. – Vi ønsker våre kamerater fra Polen eller Sverige velkommen til å jobbe i Norge. Men det er et ufravikelig prinsipp at de har

norske lønns- og arbeidsvilkår når de jobber i Norge, sa LO-leder Roar Flåthen da han talte til over 300 tillitsvalgte fra hele landet. (Aust Agder Blad, 14.02.13) [Les mer](#)

Må bruke verktøyet mot dumping. – Fellesforbundet har gode verktøy for å kontrollere om innleide blir likebehandlet med fast ansatte. Men det må brukes, sa forbundssekretær Steinar Krogstad (bildet). I likhet med

LOs sjeføkonom Stein Reegård understreket Krogstad at et godt organisert arbeidsliv er helt avgjørende for å kunne håndtere innleie-problematikken. (Fri Fagbevegelse, 14.02.13) [Les mer](#) Se også: [Det svenske LO-forbundet IF Metall har ryddet opp i bemanningsbransjen](#) (Fri Fagbevegelse, 14.02.13)

Verktøykassa skal fylles opp, sa arbeidsminister Anniken Huitfeldt (Ap) da hun innledet på den nasjonale konferansen. Den rødgrønne regjeringen vil fortsette kampen mot sosial dumping på

ubestemt tid. – Vi må hele tiden fylle opp verktøykassa med nye virkemidler, sier Huitfeldt. (Fri Fagbevegelse, 14.02.13) [Les mer](#) Foto: Ilja C. Hendel Se også: - [Kampen mot sosial dumping gir resultater](#) (Dagbladet, 14.02.13) [Nye virkemidler mot ulovlig innleie](#) (Byggmesteren, 14.02.13)

Ulovlig innleie følger ofte bransjen. Fafo-forsker Kristin Alsos redegjorde for det arbeidet Fafo har gjort på området så langt. Forskingen viser at bruk av bemanningsbyråer innen helse/omsorg og oppvekst/utdanning

har vokst mye siden 2006. Alsos mener at fagbevegelsen må følge godt med når det gjelder ulovlig innleie. [Hør intervju med Alsos i Radio Riks, 14.02.13](#)

Strid om innleie av arbeidskraft. Arbeidsdepartementet har foreslått at fagforeninger skal få kollektiv søksmålsrett mot virksomheter som leier inn arbeidstakere ulovlig. LO har lenge ivret for en slik ordning, og karakteriserer forslaget som et viktig skritt i kampen mot sosial dumping. Arbeidsgiverorganisasjonene mener derimot forslaget gir fagforeningene altfor stor makt, en makt som de frykter kan bli misbrukt. (Byggeindustrien, 14.02.13) [Les mer](#)

Se også: [Krangler om retten til å gå rettens vei](#) (Dagsavisen, 15.02.13) [Arbeidsgiverne blåser til strid om ulovlig innleie](#) (Fagbladet, 15.02.13)

HÅNDHEVINGS-DIREKTIVET

EFTA frykter sosial dumping. EFTA landene frykter sosial dumping og en reversering av eksisterende nasjonal lovgivning, dersom EUs håndhevingsdirektiv av utstasjoningsdirektivet blir vedtatt i nåværende form. Dette kommer fram i et felles brev som er sendt Europakommisjonen (LO-kontoret i Brussel, 14.02.13) [Les mer](#)

Se også: [Wages and working conditions of posted workers need to comply with national law in the receiving country](#) (EFTA, 30.01.13)

Kommentar: Uro over håndhevingsdirektivet. – EFTA-landene er veldig urolige for at lista over tillatte regler mot sosial dumping kan bli kort i håndhevingsdirektivet. Uroen er berettiget, skriver Nina Sandås. I

artikkel 9 angis en uttømmende liste over hvilke nasjonale kontrollmekanismer som skal tillates. Lista dekker ikke mange av de tiltakene som Norge og andre EØS/EFTA-land har innført for å bekjempe sosial dumping. (LO-Aktuelt, 04.02.13) [Les kommentaren](#)

ARBEIDSINNVANDRERE - BOLIG OG INTEGRERING

Statssekretær: - Tar polakkene på alvor. Det understreker statssekretær Ahmad Ghanizadeh (SV) i inkluderingsdepartementet etter krass integreringskritikk fra Den Polske Klubben. - Arbeidsinnvandring er bra for samfunnet, og vi følger utviklingen nøye. Det er svært viktig at polakkene ikke blir stående lenge i NAV-kø, sier Ghanizadeh. (Sarpborg Arbeiderblad, 13.02.13) [Les mer](#)

Hvor skal arbeidsinnvandrere bo? Boforholdene er viktig for at Norge skal framstå som attraktiv for utenlandsk arbeidskraft, og for en best mulig integrering av utenlandske arbeidstakere i det norske samfunnet.

Fram til nå har norske myndigheter vært opptatt av at arbeidsinnvandrere skal tilbys akseptable lønns- og arbeidsvilkår. Det er ikke like opplagt hvor denne arbeidskraften skal bo. Både stat og kommune kan gjøre mer for å hjelpe arbeidsinnvandrere med tilfredsstillende boforhold. Det sier NOVA-forskerne Hans Christian Sandlie (bildet) og Marie Louise Seeberg, som på oppdrag fra Husbanken har undersøkt arbeidsinnvandrernes etablering på det norske boligmarkedet. (forskning.no / NOVA, 12.02.13) [Les artikkelen](#)

Sjeføkonom ser de samme tegnene i Norge som man så i Irland og Spania. Inflasjon er indikasjon på press i økonomien. Men med ekstremt høy arbeidsinnvandring kommer presset i eiendomsmarkedet, fordi man ønsker å bygge ut flere boliger for å møte veksten. - Da er det også klokt å tilpasse politikken ut fra det, og la det være en viktig indikator på om man bør stramme inn eller ikke, sier sjeføkonom i Nordea Steinar Juel. - Debatten som pågår nå, som sier at vi må skynde oss å bygge flere boliger fordi vi skal ha arbeidsinnvandring i alle år fremover, er en retorikk som jeg kjenner igjen fra Irland og Spania. Vi bygger opp den galeien, og det kan sprekke om ti eller 20 år, sier Juel. (Dagens Næringsliv, 31.01.13) [Les mer](#)

- Myndighetene gjør ikke noe for å integrere polakkene. Antall fastboende polakker i Norge har eksplodert, men Den Polske Klubben refser integreringen. Ledigheten blant polakker bosatt i Norge har de siste årene ligget på rundt 10 prosent. Leder Edith Stylo mener norske myndigheter har sviktet totalt i integreringen av de stadig flere polakkene. (siste.no / ANB, 12.02.13) [Les mer](#)

Nytt notat fra NOVA: Må samordne bolig- og integreringspolitikken for arbeidsinnvandrere. NOVA-forskerne Hans Christian Sandlie og Marie Louise Seeberg har på oppdrag fra Husbanken undersøkt arbeidsinnvandrernes

etablering på det norske boligmarkedet. - Det mangler for eksempel en bred kartlegging av boligforholdene blant utenlandske arbeidstakere, forteller Sandlie. Kommunene bør ta mer hensyn til arbeidsinnvandrere når de planlegger boligpolitikken lokalt. (NOVA, 06.02.13) [Les mer](#) Last ned NOVA-notatet: [Fremtidens leiemarked i et internasjonalt arbeidsmarked](#)
Les også: [Møte mellom internasjonalt arbeidsmarked og nasjonalt boligmarked](#) (samarbeidsrapport NIBR/Fafo, 2012)

- Nøkkelen ligger i boligmarkedet. Industrien i Haram vil trolig være avhengig av arbeidsinnvandring i mange år fremover, derfor er det viktig for kommunen at de treffer rett i arbeidet å integrere innvandrerne.

Forskere ved NIBR skal finne ut hvordan innvandring påvirker Haram i lokalsamfunnet. De mener nøkkelen ligger i boligmarkedet. - Å finne nøkkelen som åpner lokalsamfunnet for innvandrere er viktig, sier NIBR-forsker Susanne Sjøholt. (NRK Møre og Romsdal, 31.01.13) [Les mer](#)
Se også: [Folketalsauke pressar bustadbehovet](#) (Møre og Romsdal fylkeskommune, 01.02.13) [Folketalsutviklinga sterkt knytt til arbeidsinnvandring](#) (NRK Møre og Romsdal, 02.02.13)

ANDRE NYHETER

Nå er øst-europeerne for dyre. For å få ned kostnadene begynner øst-europeiske transportselskaper nå å rekruttere sjåførere som er billigere i drift enn de selv er. Det betyr at "dyre" baltiske sjåførere og rumenere må se seg slått av land med enda lavere lønnskrav. I fjor høst fikk det fillipinske bemanningselskapet STB-DJL Human Link i oppdrag å rekruttere fillipinske sjåførere til det latviske transportselskapet Dinotrans. Dinotrans har foreløpig fløyet inn omlag 100 fillipinere til sine 260 trekkvogner i Europa og Skandinavia. (Tungt, 19.02.13) [Les mer](#)
Se også: [Forsvarer bruken av fillipinske sjåførere](#) (Tungt, 20.02.13)

Fellesforbundet

Brosjyrer og nettsider for utenlandske arbeidere i Norge. Fellesforbundet har laget brosjyrer med grunnleggende informasjon om fagforeningsarbeid.

Brosjyrene kommer på norsk, engelsk, tysk, polsk, litauisk, latvisk, rumensk og russisk. I tillegg har Fellesforbundet opprettet nye hjemmesider på de samme språkene med informasjon om vanlige problemer man støter borti som utenlandsk arbeider i Norge, samt informasjon om lønns- og arbeidsforhold. De nye innleiebestemmelsene og likebehandlingsprinsippet ligger også her, det samme gjør bestemmelsene som er allmenngjort. (Fellesforbundet, 15.02.13) [Les mer](#)

ESA avslutter sak om id-kort i bygge- og anleggsbransjen. For andre gang på kort tid har regjeringen fått gjennomslag for sine tiltak for å sikre lønns- og arbeidsvilkår i det norske arbeidsmarkedet. Arbeidsdepartementet mottok brev fra ESA 30. januar om at de har avsluttet saken om id-kort i bygge- og anleggsbransjen. [Les pressemeldingen fra Arbeidsdepartementet](#) (08.02.13) [Les brevet fra ESA](#) (30.01.13) Les også: [Id-kort greit for Efta](#) (Byggmesteren 08.02.13)

FrP: – Vi trygder våre egne og erstatter dem med arbeidsinnvandrere. Statsminister Jens Stoltenberg (Ap) skryter av at andelen uføre holder seg stabil, mener Frps finanspolitiske talsmann Ketil Solvik-Olsen, og sier det er større grunn til bekymring enn Stoltenberg gir inntrykk av. Solvik-Olsen viser til at befolkningsveksten i Norge har vært stor på grunn av økt arbeidsinnvandring. Det skulle tilsa at andelen uføre skulle bli redusert. Han mener regjeringen kamouflerer trygdeveksten. (Dagen / NTB, 08.02.13) [Les mer](#)

Difi frykter anbud fra useriøse aktører med svart arbeidskraft.

Hans Christian Holte, som er direktør i Direktoratet for forvaltning og IKT (Difi) tror utviklingen i det svarte arbeidsmarkedet kan føre til at

seriøse firma blir utkonkurrerte, og at det blir flere useriøse aktører som konkurrerer om offentlige oppdrag. Både skatteetaten, arbeidstilsynet og politiet opplever flere saker som omfatter svart arbeid som konsekvens av blant annet høy aktivitet og stor arbeidsinnvandring. (NRK Rogaland, 11.02.13) [Les mer](#) Foto: Morten Brakstad / Difi

Fikk sparken fordi hun snakket polsk i lunsjen - nå har hun fått erstatning.

Joanna Renclawowicz mistet jobben sin som renholder ved sykehuset i Skien i fjor, fordi hun snakket polsk med sine kolleger i lunsjen på sykehuset. Nå har hun fått erstatning og oppreisning av sykehuset i Skien. - Selv om arbeidsspråket bør være norsk, er det viktig at man kan ha mulighet til å snakke morsmålet i ulønnede matpauser med venner på jobben, uten at det går ut over ansettelsesforholdet, sier Joannas advokat, Sebastian Garstecki. (Dagbladet, 08.02.13) [Les mer](#)
Se også: [Fikk sparken fordi hun snakket polsk i lunsjen](#) (Dagbladet, 04.09.12) [Venstre: - Stopp diskriminering i helsevesenet](#) (Fri Fagbevegelse, 07.09.12)

Utlendinger står bak ett av fem nye firma i

Rogaland. I Rogaland har 20 prosent av nye byggefirma utenlandsk eier. Lovlydige firma opplever tøff konkurranse om oppdragene i private hjem, fordi det er mistanke om at mange av disse firmaene driver svart. De siste tre årene har Skatt vest anmeldt godt over 100 saker om svart arbeid (NRK Rogaland, 08.02.13). [Les mer](#)

Tiltalt etter å ha hentet slektninger med

"superlønn". Politiet har tiltalt innehaveren og daglig leder av et bilvaskfirma i Oslo for å gi fiktivt arbeidstilbud med en halv million i lønn til tre av sine pakistanske slektninger. Dette er den første tiltalen som gjelder "lønnspesialister". I 2010 ble det åpnet for at ufaglært arbeidskraft kunne komme til Norge hvis de hadde et arbeidstilbud med lønn på 500.000 kroner. Ordningen ble brått avsluttet 15. januar i år etter at Oslo-politiet varslet at ordningen ble misbrukt. Da hadde 342 personer fått visum som "lønnspesialister". (Osloby, 08.02.13) [Les mer](#)

Kroatia blir EU-medlem nummer 28. Kroatia vil formelt bli EU-medlem fra 01. juli 2013. Prosessen med ratifisering i EUs øvrige medlemsland er i full gang. Som EU-medlemmer blir Kroatia medlemmer av det indre marked. En rettighet de i prinsippet kan nyte godt av er da fri flyt av arbeidskraft. Europeisk fagbevegelse har vedtatt en uttalelse hvor de anbefaler EUs medlemsland å ikke innføre såkalte overgangsordninger. Argumentasjonen til DEFS går på at Kroatia er et så lite land og har så få innbyggere at det ikke burde bli noe problem. (LO-kontoret i Brussel, 05.02.13) [Les mer](#) Se også [DEFS uttalelse om Kroatia](#) (5-6.12.12)

Nær 40 prosent av alle byggefirmaer i Norge har ingen omsetning. Over ett av tre registrerte byggefirma i Norge har ingen omsetning viser tall fra skatteetaten. Svært mange av disse jobber svart og sysselsetter et stort antall arbeidsinnvandrere. (NRK Rogaland, 06.02.13) [Les mer](#)

Danmark: Østeuropeerne er kommet for å bli. Østeuropeerne som opprinnelig kom til Danmark for å arbeide i en kort periode er blitt værende i landet. Arbeidsmarkedsforsker Søren Kaj Andersen, Københavns Universitet, er snart ferdig med en stor undersøkelse blant 10.000 virksomheter om bruken av østeuropeisk arbeidskraft, og han bekrefter tendensen. - Østeuropeerne har bitt seg fast på det danske arbeidsmarkedet gjennom kriseårene, sier Andersen. (Jyllandsposten, 06.02.13) [Les mer](#)

Danmark: Voldsom mangel på faglærte fremover. Danske virksomheter trenger faglært arbeidskraft for å klare seg i den globale konkurransen. Men ny prognose viser at det blir færre og færre faglærte å ansette. Det kan bety tapte ordrer, utflytting av arbeidsplasser og stigende arbeidsledighet i Danmark. (Dansk LOs Ugebrev A4, 05.02.13) [Les mer](#)

FLERE NYHETER finner du på [Fafo Østforums nettside](#)

[Nyhetsarkivet](#)

[Bakgrunn](#)
[Deltakere](#)
[Kontakt](#)

Fafo Østforum er en forskningsstøttet møteplass som gir oppdatert kunnskap om virkningene av EU/EØS-utvidelsene, arbeids- og bedriftsvandring, endringer i politikkkutforming og innsikt i praktiske erfaringer. Gjennom seminarer og nettside er Fafo Østforum en kunnskapsleverandør på temaet. Forumet har i dag 18 deltakere - bedrifter, organisasjoner og offentlige instanser. Forumet er åpent for flere deltakere. Interesserte kan ta kontakt med Fafo Østforums prosjektleder [Line Eldring](#).

[FoU](#)
[Off dokumenter](#)
[Statistikk](#)
[Andre publ](#)
[Fafo Østforum publ](#)

På [nettsiden](#) finner du nyhetsklipp om EU-utvidelsen, informasjon om Fafo Østforums aktiviteter, derav program for kommende seminarer og foredragsfoiler fra tidligere seminarer. I Kunnskapsbasen finner du en rekke publikasjoner, se linker i venstre kolonne.

[Bestill nyhetsbrev](#)
[Avbestill](#)
[Nyhetsbrevarkiv](#)

Om nyhetsbrevet: Fafo Østforums elektroniske nyhetsbrev sendes ut jevnlig, og gir deg informasjon om Østforums seminarer, nye publikasjoner, samt tematisert utvalg av nyhetssaker fra vår nyhetstjeneste. Det er gratis å abonnere på nyhetsbrevet. Utskriftsvennlig pdf-versjon av nyhetsbrevene finner du i nyhetsbrevarkivet.

Kontakt:

Fafo, Postboks 2947 Tøyen, 0608 Oslo. Besøksadresse: Borggata 2b. [Google kart](#)
Tlf: (+ 47) 22 08 86 00. Fax: (+ 47) 22 08 87 00 www.fafo.no